

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja trikrat na mesec.

List velja za celo leto 2 gld. 80 kr., za pol leta
1 gld. 40 kr. — Posamezni list velja 6 soldov.

Uredništvo in opravištv listu je v „Narodni tis-
karni“ v Tavčarjevi hiši „Hotel Europa.“

Zavoljo volitev v trgovinsko zbornico

kranjsko, pri katerej je bilo toliko narodnih
volilcev ogoljufanih, so se slovenski poslanci
v deželni zbor možato oglasili. Na koncu
svoje interpelacije pravijo:

„Kodar so župani nenarodni in ustavo-
verni, kakor na pr. v Ljubljani, v Kámeniku
in v Tržiči, ondod je dala vlada, kakor za-
hteva zakon, glasovalnice in poverilnice raz-
deliti po županih. A ker je ogromna večina
kranjskih županov narodna, zategadelj je
vlada malo ne povsod nezakonito razdelje-
vala te liste po svojih beričih ali po kakem
drugačnem znanem ustavoverci, kakor na pr.
v Zatičini in v Šentvidu pri Zatičini po ne-
kakovem Hanfu. Ti nezakoniti vladni raz-
našalci so imeli trd ukaz, nobenemu volilecu
v rokah ne ostaviti glasovalnice, nego po-
vsod volilecu izmamiti podpis ali križ, in po-
tem na vsak način podčrtani list mahoma
zopet s soboj vzeti. Povsod so ti vladni raz-
našalci ljudem lagali, da se podkrižavajo
zato, da bi se v trgovinsko zbornico volili
taki možje, kateri davke ali znižajo ali jih
do konca odpravijo. V mnogih krajih so ti
vladni agenti še tudi mrtve in nenavzočne
možje podpisovali in podkrižavali, kar je na
pr. potrdilo samo Novomeško državno prav-
ništvo za Črnomeljski okraj. A z večine je
naše zelo navadno ter z davki preobloženo
ljudstvo verjelo tem lažem in sleparstvom
vladnih agentov in tako tudi podkrižane
listke oddalo po zahtevanju.

Vsled teh do zdaj nečuvenih prevár in
sleparstev, ki so jih počenjali vladni ljudje,
prišlo je volitvene komisiji nad 100 prote-
stov, in ministerstvo samo jih je 42 mej-
njimi pripoznalo za opravičene. A poleg
vsega tega je odgovorilo ministerstvo, da ti
protesti ne motijo, da bi zbornica ne bila
zakonita, ker ministerstvo hoče zbornico na
vsak način ustavoverno imeti za to, da bi
se iz nje pozneje v deželni zbor volila dva
narodnosti protivna poslanca.

A mi smo dolžni, tukaj odkritosrčno
povedati, da iz te zbornice izvoljenih po-
slancev ne bi mi nikoli mogli pripoznati za
poslance, izvoljene po zakonu.

Po odgovoru slavnega ministerstva, bi
mi bili prisiljeni misliti, da v kranjske deželi
veljati dve pravici, jedna Slovincem, a druga usta-
vovercem.

Pravica ustavovercev je v tem, da ustavoverec
v oklepu zakona ali proti zakonu svobodno počenja
vse, kar se mu zdi koristno in ugodno, da svojo
namero doseže; a pravica Slovincem je v tem, da
vse njegove pritožbe o prestopljenih zakonih osta-
nejo brez uspeha pri vseh instancijah. To se vidi
iz tega, ker je samo jedna ustavoverna ovada
1866. leta mogla volitve, katere so se bile zvršile
Slovincem na korist, razrušiti zaradi malega pre-
greška na obliki, a zdaj ne more nič opraviti nad
100 dobro z uroki podprtih pritožeb. Vendar
ker še zdaj ne moremo verjeti, da bi se vlada
res držala te teorije „o dvojnej pravici“, zatorej
vprašamo:

„Ali slava vlada letošnje volitve v tr-
govinsko in obrtno zbornico, ki so se od

prve do zadnje točke vršile nezakonito, v resnici misli **definitivno** za veljavne potrditi?"

Domače stvari.

— (Dr. Zarnik) je bil pretečeno sredo izvoljen za deželnega odbornika. V prvem voljenju je dobil kandidat narodne svobodomiselnice stranke, dr. Zarnik, 6 glasov, kandidat klerikalcev, dr. Poklukar, 13, kandidat nemškutarjev, vitez Gariboldi, pak 12 glasov. Ker mora biti za veljavnost volitve nadpolovična večina vseh glasujočih, volilo se je vnovič, in dr. Zarnik je dobil 18 glasov, kandidat dr. Bleiweisov, dr. Poklukar, pa 13 glasov. Te volitve smo veseli, ker gotovo je dr. Zarnik v narodnem vprašanju najodločnejši poslanec, a dr. Poklukar se mu pač ne more niti primerjati, kar se tiče dela zmožnosti. Obžalujemo trmoglavost onih, ki so mu nasprotovali. To je čudna narodna sloga!

— (Iz Trsta) se nam piše 11. maja: V nedeljo 9. t. m. je imelo slovensko politično društvo „Edinost“ občni zbor. Navzočnih je bilo ogromno število udov. Med raznimi točkami so se vrstili prav jedernati govori in živahne debate. Posebno se je razpravljala zadeva, pomnoženje razredov narodnih šol v okolici. Gospod državni poslanec Nabrgoj je govoril o razmerah šolstva med mestom in okolico. Jedernato je slikal potrebo dobrih šol, kazaje na druge srečnejše narode, kateri za šolstvo obilo žrtev doprinašajo. Dokazal je, da so šole v tržaški okolici preveč zanemarjene. Šolski odsek, kateri ne umeje slovenskega, izvoljen je od večine naših nasprotnikov, kateri le polajenje Slovencev želi; učitelji nolens volens morajo delati zoper svojo voljo po ukazih laškega mestnega magistrata.

Govorilo in predlagalo se je še mnogo o šolah in nasvetovalo se je, naj bi poslanci na to delali, da bi okolica zadobila svoj posebni šolski svet. To je posebno predlagal g. Pipan. Kaplan g. Križman je predlagal, naj bi poslanci za to govorili, da bi slavna

vlada predložila v prihodnji sesiji deželnemu zboru nove šolske postave, kajti v vsakem kraju monarhije imajo že nove šolske postave veljavo, le v Tržaškem je še po starem. Okoličani nemamo nič koristnih prememb, vse je še kot je bilo pred 50 leti.

G. Trobec pristavi, naj bi se napravil pri sv. Ivanu še en razred, v Rojannu en četrti, in naj bi se tretji spremenil iz laškega v slovenski.

G. Škrlič: Pri sv. Magdaleni nemamo nobene šole; treba bi bilo pri nas ene šole s slovenskim učnim jezikom, ker naši otroci morajo zdaj v ta ali oni kraj v šolo hoditi. Predlog je bil potem enoglasno sprejet.

Med posameznimi predlogi je posebno še pozor vzbudil ta, društven slovenski časnik, katerega naj društvo počenši julija meseca izdaja. Časnik bi izhajal dvakrat na mesec. Nihče ne bode zanikal, da nam je v Trstu še posebnega slovenskega časnika jako potreba, ker smo izpostavljeni vednim napadom naših nasprotnikov.

Sklenilo se je skušati tabor sklicati. Nanj spadajo jako važne točke namreč, cela okolica na tisoče zbrana, naj bi izrekla željo, katera je že večkrat od Lahov bila zavrnjena, da se slovenska okolica popolnem od mesta loči. Doneli so na to gromoviti živoklici, in odbornik je bilo naloženo za prihodnji tabor posvetovati se in v prvem občnem zboru o tem poročati.

Zbrani so še očitno zahvalo izrekli deželnim poslancem, kateri so zmagali ob Hermetovej noveji volilnej „reformi“ v zvezi s pravičnimi mestnimi poslanci. Trikratni živoklici so srčno zahvalo poslancem izrekli.

Za nov slovenski tržaški časnik se je volil poseben odsek 7 udov, kateri imajo ob času odboru poročati, kako in na kak način se bode časnik izdajal. Ker se potem nij noben ud več k besedi oglasil, zaključil podpredsednik g. Nadlišek zbor.

— (Iz Maribora) se nam piše: Zanimive ali prav za prav škandalne so razmere pri Mariborski c. kr. sodnji na desnem bregu Drave. Sodnija Maribor „desni breg“ je ravno kakor znano, ona stran Ma-

riborskega okraja, v katerej žive sami Slovenci, sami kmetje razen Magdalenskega predmestja, kjer je mala peščica nemškutarjev, ali bolje ponemčenih ali na pol ponemčenih Slovencev.

Vsakdo bi mislil, da bode c. kr. vlada dala za ta okraj deželne jezika zmožnega sodskega adjunkta, moža, kateri bi vsaj zmožen bil s kmetom govoriti, če bi tudi slovenskega jezika v pisavi — ne znal, (ker smo že pod Lasserjevo vlado in se ustavna določila bolj va lahko jemljó).

A kako je! Gosp. Waser so se vendar enkrat usmili g. dr. Baumanu, ki je baje že pet let hodil moledovat in prosit, naj ga vendar v Maribor spravi, ker ima tamkaj svojo rodbino, kjer njegovi otroci v šolo hodijo, in kjer ima tamkaj celo neki vinograd.

Ali če pogledamo tega dr. Baumanu od vseh strani? Je-li on sposoben za Maribor?

Dr. Bauman, sodski pristav na desnem bregu Drave v Maribor ne zna čisto nič slovenskega. Pri obravnavah je prva oseba njegov — diurnist! Ta občuje s strankam, izprašuje jih, in pove potem po nemški — kakor ravno zna — svojemu gospodu, kaj bi ti ljudje radi, in narobe. — Večkrat se je uže prigodilo, da je kmet pri tem sodniku prisegel, ko nij vedel kaj. Gospod samo bere in kmet besedo za besedo izgovarja, in še tako napačno, da vsak tepec vidi, da nemške besede izgovoriti ne more.

Prvo osorno vprašanje je vedno pri tem sodniku do kmeta: „Sie verstehen ja deutsch?“ Včasih prestrašen kmet, če zna le na pol nemški lomiti prikima, da, včasih pove, da ne zna, in potem se začne ona komedija z diurnistom.

Interesantno je poslušati, kako ta izgledni sodnik izprašuje priče. Vsako pričo vpraša nemški in ker mu priča navadno ne more odgovoriti, samo z glavo prikima ali odkima, ker on vedno taka vprašanja stavi. Uže dvakrat mi je pravil tukajšnji praktični jurist, da je potem sam vprašal

priče slovenski in one so, potem razumevši kaj se hoče izvedeti, ravno nasprotno izpovedale od onega kar je Bauman protokolirati mislil.

Sploh čudimo se, kako je mogoče dati nam takega pristava, ki sam še ne more obravnavati, ampak obravnava le njegov diurnist!

Neznanje slovenskega jezika pa ima pri dr. Baumanu tudi dobre strani. Oni petek se je moral vsak navzočni iz srca smijati. Prišle ste pred sod dve stari babi — toženki ki ste se sami zagovarjali in branili — razumeli se s sodnikom niste se ve da nič. Babnici ste strašno upili in adjunkta grdo zmerjali, a on nij čisto nič zameril, nij bil razžaljen, bil je izgled potrpežljivosti — ker nij nič homeričnih epitet razumel, s katerimi so ga babe traktirale, kajti drugače bi jih gotovo zapreti dal. Njegov mundant se je v pest smijal, in na zadnje celo na glas, da pisati nij mogel, to je babnice še bolj jezilo in krohot je bil še večji.

Pametna glava mora tedaj g. Wasser biti, da Baumanu da na desni breg Drave, a dr. Flügla, ki se je marljivo slovenski naučil, pa na levi breg, to je, tega ravno za mesto, ki vsaj menj slovenščine potrebuje. Ali niso take sodniške razmere prav škandalne? In vlada, ki vse to trpi se sme hvaliti, da je tudi Slovincem pravična?

— (Deželni zbor kranjski) se je v petek večer končal. Nemškutar dr. Schrey je za slovo prav nesramno napadal Slovence, in, žalostno, nihče mu nij odgovoril, kakor bi bil tak kričač zaslužil. Predsednik Kaltenegger, kateri se je na vse kriplice vstavljal branju one slovenske interpelacije, ki je take reči pravila, za katere smo mi tolikrat ponujali pred porotniki dokaz resnice, nij Schreyu besede vzel, ko je slovensko stranko impertinentno psoval. Da, dr. Razlag celó vstane proti koncu in se temu g. Kalteneggerju za nepristransko vodstvo zahvaljuje!

— (Iz Cerknice) se nam piše: Izročil sem zaradi bolehnosti vodstvo uradnih opravil tukajšnje županije prvemu svetovalcu a vendarle

je denes, ko nij imenovani gosp. svetovalec zavoljo bolehnosti v županijsko pisarnico prišel, pri meni občno spoštovani posestnik iz Bezovljaka se pritožil, da ga je tukajšnji dekan ob priliki ko je oklice svoje hčere pri njem vpisoval, silil depozitirati 50 fl. denarjev in to v ta namen, da bode on garantiral, da se o ženitovanji ne bode zgodila nikaka nerednost. Bi se li kaka nerednost zgodila, onda bi zapadlo vseh 50 fl. ubožni blagajnici tukajšnje fare. — Gledati na to, je-li pri ženitvah vse v redu, gre v prvi vrsti le županijam, nikakor pa ne dekanijam. Odsvetoval sem toraj možu iz Bezovljaka depozitirati 50 gld. Omenim le pri tej priliki, da je pred 14 dnevi neki ženin tukaj položil zares pri njem 10 gold. „garancije“. Je-li dekan, potem ko srenja vestno pazi na vsak nered, onemu denar nazaj izplačal — tega ne vem. Je-li to prav, ali nij prav, naj sodi svet. Sploh naj bode rečeno gospodom: „Črevljari ostani pri svojem kopitu“. — Saj je vam gospodom vendar le zadosti, da gredo ovčice po hlevnih štv.: k spovedi. A. M., župan.

— (Iz Poličan) na slov. Štajerskem se nam piše 9. maja: Dolga leta, ali rekel bi lehkko, nikdar še v našem živahnem kraju nijsmo živeli v takem strahu, kakor ravno zdaj. — Da nesreča zadene človeka velikokrat nenadoma, to nij kaj posebno novega, — in ravno zarad tega jo tudi lažje pretrpi in pozabi; a če je človek skrben za se in za svoje imenje, vidi tako rekoč, vsak dan groziti in je ne more z vsemi močmi odvrniti, tira to tudi najpogumnejšega v obupanje. — Bilo je menda 7. aprila in zgorelo je po noči gospodarsko poslopje necega tukajšnjega posestnika.

Začetkom tega meseca nas zopet v poznej noči zdrami iz mirnega spanja krik naznanjajoč nam „rudečega petelina“.

Vse se je čudilo, da je v tako kratkem času v našem kraju, koder nijsmo imeli uže čez 20 let nobene nesreče po ognji, dvakrat gorelo, in vse je bilo tega mnenja, da se pri nes klati kaka „ognjena kuga“ v osobi kacega malopridneža, posebno ker bi bili dva večera pozneje zaporedoma videli „rudečega petelina“, ako bi se ne bil ogenj mahoma zatrl.

In tako živimo sedaj od dne do dne v vednem strahu, da nas spravi roka malopridneža, ki je mej nami, a ga še ne poznamo, po ognji v nesrečo in nam vzame črez noč imenje in premoženje.

Vse sumi necega — pred kratkim časom iz dolgoletne težke ječe prišlega — zavoljo požiganja in umorstva kaznovanega, a dokazov še nij.

— (Umrli) je 9. t. m. naglo znani slovenski jezuit, ki je po raznih krajih na Slovenskem pridigoval, Janez Valjavec, v Celovcu.

— (Ljubljanski porotniki) novoizžrebani za sesijo meseca junija so sledeči gg: Jak. Bile, mlinar iz Bistrice; Andr. Debevec, hišni posestnik, Fr. Debevec, hišni posestnik oba iz Ljubljane; Ant. Dekleva, jirhar iz Postojne; Jan. Dornik, kmetovalec iz Podhoma; Jurij Drašler, kmetovalec iz Paše; Avgust Götzl, hišni posestnik iz Ljubljane; Fr. Juh, kmetovalec iz Litije; Pet. Kirhmajer, krčmar iz Rateč; Fr. Klobčar, hišni posestnik iz Ljubljane; Ant. Knaflič, posestnik iz Šmartnega; Jan. Komar, hišni posestnik iz Ljubljane; Jan. Korošec, kmetovalec iz Rodokove vasi; Jan. Korč, posestnik iz Hotederšice; dr. Jos. Kozler, hišni posestnik iz Ljubljane; Josip Košir, posestnik iz Žej; Ant. Lenassi, posestnik iz Sajovč; Jarnej Lončar, kmet iz Žganje vasi; Jan. Lukman, trgovec, Jos. Lukman, hišni posestnik, Kar. Lušin, hišni posestnik, Emerik Mayer, fabrikant vsi štirji iz Ljubljane; Ant. Mazek, posestnik iz Sapa; Alojzij Pavšin, hišni posestnik iz Ljubljane; Jos. Pristov, posestnik iz Dovjega; Dom. Papis, kmetovalec iz spodnje Košane; Jan. Rapnik, kmetovalec iz Črnega vrha; Jan. Rus, posestnik iz Stranske vasi; Anton Salmič, sen. krčmar iz Postojne; Fr. Škofic, posestnik iz Jmova; Ant. Šušteršič, fužinar iz Kamne Gorice; Mat. Treun, trgovec iz Ljubljane; Ant. Urbanec, kmetovalec iz Zadrage; Ant. Uršič, kmetovalec iz Podgrada; Mat. Zadnik, kramar, Jos. Zelen, kmetovalec oba iz Senožeč. Za dopolnilne porotnike pak gg: Edv. Hohn, hišni posestnik, Mart. Ivanetič, dež.

odb. knjigovodja, Matž. Joras, hišni posestnik, Jos. Kagnus, hranilnični uradnik, Jak. Kobilca, bišni posestnik, Fil. Koder, hišni posestnik, Mart. Petrin, hišni posestnik, Jos. Regali, hišni posestnik, Jos. Robič, krčmar, vsi ti iz Ljubljane.

— (Na gorenjske ali Rudolfove železnice) se vsled novega voznjega reda od 15. maja naprej peljeta vsak dan še dva vlaka in sicer poštni vlak ob 10. uri do pólu dne in mešani ob 6. uri in 35 minut zvečer. Pripeljeta se pak v Ljubljano ob 2. uri 35 minut po noči, potem ob 6. uri zvečer in 7. uri 45 minut zjutraj. Ob enem javljamo, da letos se iz Ljubljane na Gorenjsko ne peljejo več zabavni vlaki ob praznikih in nedeljih, ker se izvanredne vožnje ne izplačajo.

— (V deželnem zboru) kranjskem je bila minoli četrtek večer sprejeta postava, ki ukazuje obligatnost slovenskega jezika na ljubljanskej realki in ki ima namen sramotilno izrivanje slovenščine na realki odpraviti, z vsemi glasovi razen nemškutarskih in dr. Razlagovega, kateri je iz formalnih razlogov ali bolje — izgovorov, glasoval proti postavi na naše veliko obžalovanje. Glavna govornika sta bila od nemškutarske strani Dežman (proti) od narodne dr. Zarnik (za).

— (Cesar in ljubljanska policija). Soboto o 1½ uri po pólu noči peljal se je cesar iz Reke skozi Ljubljano. Dvorni vlak je ostal samo 4 minute. Na kolodvoru so bili, ker nij bilo nič oficijalnega sprejema napovedanega in baje cesar se uže telegrafčno zahvalil za sprejeme, — dvorni svetnik g. Widman, župan Lašan, načelnik ljubljanske železnične postaje, in cel generalštab ljubljanske policije s komandirano kohorto privržencev sv. Hermandadi, tako, da moremo reči, Ljubljana sama je bila od 12½ do 1½ ure brez javne straže. Navzoča je bila mala peščica občinstva, katero je hotelo z lojalnimi živijo-klici vladarju izkazati svojo udanost. Toda policaji niti popotnih ljudij nijso pustili v prednje prostore na kolodvoru, ker so uže pred kolodvorskimi vrati vsacemu za ta čas vhod zabranjevali. Postranske

steze in prostori so bili kar v obsedenem stanu od policajev in špicljev. In zakaj vse te priprave? Nek policaj je navzočim pojasnil to z besedami: „Ker so nam (?) naš milostljivi gospod cesar telegrafirali, da bodo spali ko se peljejo skozi Ljubljano, za to prosim ne sme nihče „živijo“ vpiti!“

— (Reguliranje Savinje) mej Krškimi in Brežicami postalo bode, kakor se čuje, istina. Glavna stvar je sedaj, ki dotične kroge najbolj zanima, izpeljanje zasavskega prerova in urejenje skopcevega brega. Oba predmeta obsegata tri stavbene oddeike, ki bodo, kakor je uže izračunjeno, stali 86.869 gld. 40 kr. stroškov. Vsa ta dela se razpišejo v javnej minuendo-licitaciji, ki bode 20. t. m. v Krškem pri okr. glavarstvu.

— (Za lovce.) Iz Kamne gorice na Gorenjskem se nam piše: S pomladjo se je vrnil zopet lov, ki ga imajo pravi lovci za naj plemenitejšega, to je lov na divje peteline. Oni, kateri je uže streljal divje peteline, vé, s kako pazljivostjo in s kakim trudom se divji petelin (Auerhahn) more zasačiti, in le malo lovcev je tako srečnih, da jim ta lepa žival pade kot žrtev njih lovskega truda. Tako srečen je bil mladi in neustrašljivi lovec, gosp. Adolf pl. Kapus iz Kamne gorice, zopet v nedeljo, tem več, ker je bil petelin, katerega je ustrelil, izredno velik in lep. Denes 11. t. m. je zopet gosp. Regoršek iz Ljubljane prinesel petelina, katerega je ustrelil na Ilóvici. Gospod Hariš iz Ljubljane bi bil pred par dnevi tudi prav lahko ubil divjega petelina, ali ker se je ovi petelin baš plodil, je g. Hariš iz lovske galanterije in pravega lovskega duha opustil strel.

— (Zaradi ponarejenega denarja), katerega je razpečaval Janez Skolec, bila sta 7. t. m. pred celjskimi porotniki Janez Skolec in Andrej Žagar na šest let ječe obsojena.

— (Zaradi gládú se je obesil) v Tivoli-gozdu minólo soboto ali nedeljo nekov J. Š... c, ki je bil zaradi nerednostij odpuščen iz službe kot čuvaj pri mitnini in je bil v poslednjej dobi brez zaslužka. V

sredo po pólú dné ga je zapazil nek žendarm, gredé skozi gozd, viseti na drevesu. Došla c. kr. komisija ga je dala odnésti v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— (Celjski občinski zastop) je sklenil, pokopališče preložiti, okolici pa je naložil, naj za svoje posebno pokopališče skrbi.

— (Nepravi tat). Piše se nam: Pri nekej graščini na Dolenjskem imajo tudi ponočnega čuvaja, ki čuva graščiško imetje; ali včasih, ko se sladke kapljice napijucka, — rajši zadremlje. — Enak slučaj se je pripetil 24. m. mes. Spečega čuvaja pride po pólú noči skušat nekov nepravi tat nalašč. Škornje izzuje, ter se bliža čuvaju po prstih prišedši do njega, začne čuvaj en malo renčati ali kmalu zopet zaspi, videč, da ima svojo zvesto tovarišico puško še pred soboj. V tem hipu nepravi tat izmekne čuvaju puško, ter jo skrije. Čuvaj zdramivši se, zgrabi se za lase, ali zastonj, puške nij! Dobil jo je sicer nazaj pozneje, toda z opominom drugokrat graščino in puško boljše čuvati ker nij vsak tat le ponarejen.

— (Samomor zaradi čestilakomnosti.) Kakor se poroča iz Celja se je 7. t. m. ustrelil v skladišči ondotne kasarne obče priljubljen lejtant B. Gollé zaradi prenapetosti in nezmislne čestiteljnosti. To je uže četvrti samomor v kratkej dobi mej tamošnjim 20. lovskim bataljonom.

Politični razgled.

Notranje dežele.

Cesar je iz Dalmacije prišel 12. na otok Hvar in odgovoril italijanissimom na nekov pozdrav z besedami: „z narodnjaki živite skladno (sporazumno).“ To cesarjevo besedo naj bi si tudi naši nemškutarji zapomnili, namesti, da le na to mislijo, kje bi nam Slovencem škodili, in v ta namen celó zakonov ne spoštujejo.

Cesar je bil 14. t. m. v Reki sijajno sprejet in pričakan od hrvatskega bana Mažuraniča, škofa Mihaloviča, od ogerskih ministrov itd. Krestiču, predsedniku hrvatskega zbora, je izrekel cesar pohvalo o zadnjem hrvatskem saboru, kateri „je brzo in dobro“ delal. Župana Vončina je vprašal, kako na-

preduje Zagreb. Potem je sprejel graničarsko deputacijo.

Cesar je v Reki odlikoval posebno Hrvate. Ob železnici so goreli kresovi. V št. Petru se je bila zbrala množica ljudij iz okolice, ki ga je z „živio“ pozdravila.

Vnanje države.

Ruskí car je baje izrazil željo, s Thiersom to poletje sniti in pogovarjati se o ohranjenju miru in notranjij uravnavi Francoske. — Ruske vladne „Sankt-Peterburgskija Vedomost.“ pravijo v članku, da je brezdvombeno, da bosti Rusija in Avstrija na razvalinah Turčije nove zgrade zidali.

Ruskí car je Berlin zapustil z zavestjo, da se bode mir ohranil. Tako nemške novine pripovedujejo zaporedom. Nikoli se nij še toliko govorilo o „miru“ in zopet miru, kakor sedaj. Ravno zarad tega bi ga utegnulo kmalu zmanjkati.

Bismark, od vsacega diplomata vprašan, ali misli res vojno s Francosko precej zopet začeti, je rekel: „To bi bilo isto tako, kakor ka bi Kullmana usmrtil iz strahu, da me zopet ne napade, kadar iz nemške ječe pride.“ Torej za sedaj misli Bismark, da je njegovo stvarjenje varno pred Francozi.

Papež je pri zadnjij avdijenci nemških romarjev hvalil vztrajnost nemških škofov.

Iz **Vratislave** na Pruskem se poroča: V Königshüte so 10. maja babe skozi vrata in okna vlomile v katoliške šole in vpile, da nečejo svojih otrok postarokatoličiti pustiti. S časom se je na tisoče ljudij nabralo, vojaki so množico razpobili. Dvajset ljudij je zaprtih.

Kranjski deželni zbor.

(IX. seja.) Ko se prebere zapisnik zadnje seje, poprime dr. **Zarnik** besedo in reče:

„Vsacega Slovana je gotovo v srce veselilo, ko je slišal, kako veličastno in srčno je bil naš presvitli cesar od naših slovanskih sobratov Dalmatincev sprejet. Pozdravljal je našega cesarja tudi ves istrski deželni zbor „in corpore“ in na Dunaji bode sprejel cesarja celi mestni zastop danajski. Jaz bi tedaj stavil predlog, naj tudi naš deželni zastop pozdravi cesarja, v št. Petru, ko stopi Nj. Veličanstvo na

Kranjsko. V ta namen naj se izvoli deputacija, deputacija ndov iz deželnega zbora, ki bode na čelu jej deželni glavar, pozdravila Nj. Veličanstvo cesarja. Ker pa mi je kratko pred sejo g. dvorni svetovalec povedal, da se je presvitli cesar odpovedal sprejemov, naj se deželni glavar telegrafično do dvora obrne in prosi Nj. Veličanstvo dovoljenja, da ga deputacija kranjskega deželnega zbora pozdravi.

Dvorni svetovalec g. Widman izjavlja, da mu je predvčeranjem došla vest, da Nj. Veličanstvo ne bode sprejemalo nobenih deputacij.

Oba predloga dr. Zarnikova se vendar potem sprejmeta.

Dr. Bleiweis stavi nujni predlog, naj deželni zbor sklene postavo, ki bode uredila učenje slovenskega jezika na ljubljanskej realki. Govornik pravi, da je nujnost tega predloga lahko dokazati iz dvojnega ozira. Prvič so dnevi zborovanja uže šteti, drugič pa je slovenski jezik na ljubljanskej realki popolnem prognanec postal, ki le še iz milosti životari. Zato je treba še v tej sesiji skleniti postavo, ki odpravi to v nebo vpiječo krivico.

Iz štajerskega deželnega zbora.

(17. seja). Dr. Dominikuš poroča v imenu narodno-gospodarskega odbora o peticijah štajerskega planinskega društva občine Ljuče in Solčave, dalje okrajnega zastopništva Gornji grad o zidani nove ceste od Ljuč do vhoda logarske doline. Poročevalec poudarja da je dolžnost dežele, pomagati tam pri napravi potrebne komunikacije, kjer ne zadostujejo lastna sredstva dotičnih okrajev in občin. — Štajerski deželni zbor je to mnenje odobril tudi v mnogih sklepanjih, ako pak i sedaj, je torej v predstojećem slučaju to popolnem opravičeno, ker solčavska občina celo niti jedne vožnje ceste nema, izvzemši k večjemu strugo reke Savinje, če se ta uže more smatrati za cesto, in ker pri velicijh zemeljskih zaprekah delanje takove ceste

ene ali več občin nij mogoče. Sploh so se pak te občine, kakor i okraj Gornji grad za ceste in varnostne stavbe zelo potrudile. Stavba te ceste je pri gospodarstvenih razmerah te okolice, ki bi morala obubožati, če bi ji izvoz gozdnih pridelkov ne olajšal, kar neizogibno potrebna postala; pričakovati je tudi, da se bode, ker so solčavske planine kakor znano najkrasnejše in največje mej južnimi planinami, vsled popravljeno jako množilo obiskovanje po tujcih, kar podeli okolici zaslužek. Ali niso samo lokalni uzroki, ki govore za napravo te ceste, nego učinila bi se zveza z gornje savinsko dolino in s Koroško čez Železno kapljo, oziroma čez topljice Beljak in Jezero skozi Kokro s Kranjsko, kar bi bilo za ta kraj ne podcenjajoče važnosti.

Zaradi tega predloga dr. Dominikuš v imenu narodno gospodarskega odbora sledeči predlog:

„Visoka zbornica naj blagovoli skleniti: Deželni odbor se pozivlje, naj o najugodnejši stavbi vožnje ceste od Ljuč do vhoda v logarsko dolino, o potrebnih stroških, konkurenčnej delavnosti in končno o uvedbi nove nastajajoče ceste v kategorijo okrajnih cest II. razreda, — učini natančne poizvedbe in okoliščine ter poroča o tem v bodočnej sesiji“.

Proti predlogu se nikdo ne oglasi, vendar predloga poslanec Hammer-Purgstall naj se po imenih glasuje a še le potem se sprejme prvi del predloga z veliko večino, drugi del pak ostane za samo 2 glasa v manjšini.

Dr. Dominikuš dalje poroča o peticiji občine Šmartno na Raki in okr. zastopništva gornjegradskega in stavbi okrajne ceste iz Letuša v Rečiško ves čez Pako.

Poročevalec poudarja, ka je stavba te ceste velike važnosti za okraj gornjegradski, ker bi bilo s tem združeno skrajšanje ceste v Celje, opusti se lahko strmi hrib in mnogo bi se prihranilo na mitnini, dalje bi se na ta način, bogatim gozdnim izdelkom gornjegradskega in šoštaujskega okraja ponudila prilika, svoje izdelke lažje izvažati, a tudi

izvažanje apna bi se v zmogočilo, ki se v teh krajih žge v velikej množini.

Ker je pak želeti, da se v tej zadevi zasliši tudi najboljinteresovani okraj Vransko, priporoča v imenu narodnogospodarskega odbora predlog: „Visoka zbornica naj blagovoli skleniti in naj se glede tega pozivlje deželni zbor, da poizvede o važnosti mostne stavbe čez Pako, da o preloženje ceste iz Reške vasi v šoštanjskem okraji do Letuša v vranjskem okraji in o popravljanji omenjene in sosednjega gornjegradskega okraja, natančneje pak še po civilnej komisiji s političnimi uradniki in okrajnimi odbori Šoštanj — gornjegradskimi uradniki in vranskimi skupno vred in po izvedbi onih in sicer glede zahtevanega preloženja ceste v sporazumenji c. kr. deželnega namestništva, v zadevi zahtevane podpore pak odločiti v svojem delokrožji in o tem poročati v bodočnej sesiji“, — ki je bil sprejet z veliko večino.

Razne stvari.

* (Mustače) — beseda je francoska in je ostala pri nas, ko so bili Francozi odšli — imajo pri nekaterih narodih velik pomen. Na Španjskem imajo moža, ki ima dolge pa čvrste brke, za srčnega, za prebrisanega; a kakoršne nosi zdaj španjska mladina, so jedva senca proti nekdanjim. Včasih so imeli navlašče futerale za-nje, v katere so je po noči zaklepali. — Hrvat ne more z lepa dobiti ženke, ako nema mustač, ravno tako Oger ne. Sicer pa je narava tema dvema narodoma podarila ta kinč v izobilji brali smo nekje, da Hrvatoma pa Ogrom mustače zato rastó, ker jedó vedno „luk pa česjak“. Pri vojakih je ostro prepovedano, pod nosom obriti se. Ako kdo rávna proti tej prepovedi, zapro ga takoj, ali pa se ne sme iti sprehajati, dokler mu mustače zopet ne rastó. Pri ogerskih pa hrvatskih polkih se pa to še ostreje kaznuje, ker so mustače i narodna noša.

* (Čarovna mašina.) V New-Havenu v severni Ameriki so iznašli mašino, v katero se živ vol vrže, pa pride čez nekaj minut zdolej iz nje beefsteak, pečenka, semlete kosti, ustrojeno usnje in iz njega pol ducata narejenih črevljev. V neki tovarni v Novem Jorku pak stoje stroji, ki delajo šivanke na tak način, da bi človek skoraj ne verjel. Cela vrsta teh strojev je nastavljenih po redu, pa niso večje, kakor kakov-

šna navadna miza. Ti stroji delajo neprenehoma. Od časa do časa se meče vá-nje klobučič drata, stroji ga režejo v čisto enake koščke, zdolbejo v vsaki luknjo, obrusijo špico pa pridejo na drugem konci narejene šivanke na dan: te zgrabi takoj druga mašina, sestavi špice in ušesa v vrsto, tretja pa jih vzame določno število, zavije je v papir, ne da bi trebalo, da bi pomagala kaka človeška roka. 40 do 50.000 tisoč šivank nareja taka mašina vsak dan, in ko bi človek ne videl, kako se kadi iz dišnikov, verjel bi res kmalu, da je to delo vražje.

* (Primadona pred sodnijo.) Pred dunajsko poroto je bila te dni konečna obravnava s pevko dunajske komične opere, Vando Bogdanijevo. Zatožena je bila goljufije posebno v modnih skladiščih, kjer si je naročila obleke za več tisoč gld., a potem ostala dolžna, baš tako v hotelih itd. Mesecne gaže je imela 750 gld. Bila je pa spoznana za nedolžno, kot „lahka kridantinja“.

* (Morilca Schiederjevega in žene njegove) na turških šancah dunajskih so baje uže dobili in sicer v nekej bolnici v Bielskem, kjer je ležal bolan za jetiko. Ker je skoro na las podoben enemu onih dveh morilcev, so ga pripeljali na Dunaj, kjer je bil natakár. Zaradi bolehnosti njegove so morali odložiti zaslišanje z njim, vendar je dekla Populorum v njem spoznala enega onih dveh morilcev.

* (Nesreča na morji.) Iz Hamburga poroča telegram, da je blizu Irskega na Scilly otocih razbil se nemški parobrod „Schiller“, na katerem se je vozilo 190 popotnikov. Dosedaj (8. maja) je le 43 oseb rešenih, druge še išče več ladij.

Tržne cene

v Ljubljani 19. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — rež 3 gld. 40 kr.; — ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 70 kr.; — prosó 2 gld. 80 kr.; — koruza 3 gold. 10 kr.; krompir 2 gld. — kr.; — fižol 5 gld. 40 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 25 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 55 kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gold. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Loterijne srečke.

V Gradcu 15. maja: 76. 71. 36. 5. 48.
Na Dunaji 15. maja: 69. 23. 17. 39. 42.